

Ο Ολυμπιακός Αθλητισμός στον Κινηματογράφο

Εισαγωγή.

Την ΠΟ αθλητισμός, και ειδικά ο ολυμπιακός, έχει εμπνεύσει ιδιαίτερα την έβδομη τέχνη, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν έργα που συγκίνησαν τον κόσμο, είτε αναφερόμενα στην ζωή ορισμένων αθλητών, είτε, ακόμη, και με την συμμετοχή των ιδίων ως

*Γράφει η Κωνσταντίνα ΓΟΓΓΑΚΗ**

πρωταγωνιστών. Έτσι, με αφορμή τους Ολυμπιακούς Αγώνες, τους Ολυμπιονίκες, αλλά και γενικότερα, με αφορμή τον αθλητισμό, έχουν δημιουργηθεί κινηματογραφικές ταινίες ενδιαφέρουσες και αξιοσημείωτες (Κων/νας Γογγάκη, Το ολυμπιακό

ιδεώδες. Παγκόσμια κρίση & προοπτικές, εκδ. Gutenberg, Αθήνα, σσ. 428-434).

Η πρώτη ταινία με ολυμπιακό περιεχόμενο ήταν η αξεπέραστη «Olympia» της Leni Riefenstahl, το 1936, στην οποία χρησιμοποιήθηκαν νέες τεχνικές. Η ταινία αυτή, όντως, έθεσε τις βάσεις για την ολυμπιακή κινηματογραφική τέχνη. Η Riefenstahl συνιστά μια προσωπικότητα που χρήζει ιδιαίτερης προσέγγισης, καθώς το γεγονός ότι θεωρήθηκε συνεργάτης του Χίτλερ, μείωσε σημαντικά το καλλιτεχνικό της έργο.

Η μεγάλης καλλιτεχνικής αξίας ασπρόμαυρη ταινία της σκηνοθέτιδος μπορεί να καταταγεί στα ντοκιμαντέρ προπαγάνδας, καθώς εστιάζει στην γερμανική ατμόσφαιρα του σταδίου του Βερολίνου και στην ιδέα περί της «άριας καταγωγής» των Γερμανών αθλητών.

Ολυμπιακή Φλόγα να ίπταται με ελικόπτερο πάνω από τα απομεινάρια της Χιροσίμα και του Ναγκασάκι, ενώ στη συνέχεια την έδειχνε με τον ανατέλλοντα ήλιο, στις παρυφές του όρους Φίτζι. Οι σκηνές αυτές συμβόλιζαν τους δύο αντίθετους κόσμους: Ο ένας, με την βόμβα του θανάτου, όταν η ανθρώπινη παρέμβαση προξενούσε την καταστροφή του κόσμου. Κι ο άλλος, με την απλόχερη ομορφιά του πλανήτη, όταν ο άνθρωπος δεν έχει βάλει το καταστροφικό του χέρι.

Η εναλλαγή αυτή σηματοδοτούσε την ήττα και την αναγέννηση, τον τρόπο της ολικής καταστροφής, και την ειρήνη ως απόλυτη προϋπόθεση για την συνέχεια του κόσμου.

Ο Αμερικανός Ολυμπιονίκης της κολύμβησης Johnny Weissmüller, ήταν από τους πρώτους αθλητές

White Vertigo

The White Stadium

Τριάντα χρόνια μετά την Riefenstahl, εντύπωση προκάλεσε και η εκπληκτική φωτογραφία του Ton Ichikawa, στην ταινία του «Tokyo Olympiad», που αφορούσε στην Ολυμπιάδα του 1964 στο Τόκιο.

Η ταινία αυτή δεν αποτελεί αθλητικό ντοκιμαντέρ με την παραδοσιακή σημασία του όρου, αλλά τεχνικά και συναισθηματικά αποτελεί ένα ιδιαίτερο ντοκουμέντο, σχετικό με την έννοια της προετοιμασίας των Αγώνων και με το ολυμπιακό πνεύμα.

Η προβολή της ταινίας του αντιπολεμικού σκηνοθέτη προκάλεσε εξαιρετική συγκίνηση με την συνύπαρξη των αντιθέτων, καθώς στο πρώτο πλάνο εμφάνιζε την

που έγιναν ηθοποιοί του κινηματογράφου. Το 1929, αμέσως μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1928, έλαβε μέρος στην ταινία «Glorifying the American Girl», με την Helen Morgan. Λόγω των εξαιρετικών σωματικών του αναλογιών τον επέλεξε η MGM για να πρωταγωνιστήσει στην ταινία «Tazan the Ape Man» (1932), με συμπρωταγωνίστριά του την Maureen O' Sullivan. Ήταν, τότε 28 ετών.

Και καθώς η πρώτη του ταινία ως Ταρζάν σημείωσε μεγάλη επιτυχία, το αποτέλεσμα ήταν να ακολουθήσει μια σειρά από ανάλογες ταινίες, όπως «Tarzan and His Mate» (1934), «Tarzan Escapes» (1936), κ.ά.

*The Games of the V Olympiad
Stockholm, 1912.*

Tokyo Olympiad

Τα θεμέλια της επιτυχίας του Weissmüller είχαν τεθεί ουσιαστικά κατά το διάστημα 1922-1929, στο οποίο τα ολυμπιακά του μετάλλια συνοδεύτηκαν από πολλές παγκόσμιες επιδόσεις. Μεταπηδώντας στην έβδομη τέχνη ο Weissmüller αξιοποίησε εκείνο το οποίο μπορούσε να κάνει καλά στην ζωή, να κολυμπάει με τις τεράστιες απλωτές του και να εντυπωσιάζει με τις αθλητικές του ικανότητες, κατορθώνοντας μάλιστα να γίνει ένας από τους δημοφιλέστερους Ταρζάν στην ιστορία του κινηματογράφου.

Όχι μόνο έγινε παγκοσμίως γνωστός ως ο καλογυμνασμένος ήρωας της ζούγκλας σε ταινίες του 1930 και του 1940, αλλά αποτέλεσε και το έναυσμα για να περάσουν στην οθόνη και άλλοι από τον αθλητικό χώρο, σε ρόλους πρωταγωνιστικούς, τους οποίους μόνο επιδέξιοι αθλητές θα μπορούσαν να εκτελέσουν.

Λέγεται ότι το 1959, σε μια περιοδεία του στην Κούβα όπου οι αντάρτες του Fidel Castro μάχονταν κόντρα στις στρατιωτικές δυνάμεις του δικτάτορα Fulgen- cío Batista για την εξουσία, ο Weissmüller συνελήφθη αιχμάλωτος από τους αντάρτες, υπό την απειλή όπλων. Ξαφνικά ακούστηκε μια φωνή: «Ταρζάν, Ταρζάν, είσαι ο Ταρζάν!», και αμέσως επακολούθησε μεγάλη αναταραχή. Οι αντάρτες τον αναγνώρισαν, και τον άφησαν ελεύθερο, αφού πρώτα τους υπέγραψε δεκάδες αυτόγραφα.

Ο Weissmüller δεν ήταν ο μοναδικός Ολυμπιονίκης που υποδύθηκε τον Ταρζάν στο Χόλυγουντ, αλλά τρεις ακόμη Αμερικανοί πρωταθλητές υποδύθηκαν τον ίδιο ήρωα: Ο σφαιροβόλος Herman Brix, ασημένιος Ολυμπιονίκης το 1928, ο Glenn Morris, δεύτερος Ολυμπιονίκης του δεκάθλου το 1936, και ο Clarence «Buster» Crabbe, χρυσός Ολυμπιονίκης της κολύμβησης το 1932. Κανείς τους, όμως, δεν ξεπέρασε την φήμη του Weissmüller, ο οποίος ταυτίστηκε, εν τέλει, με την πιο ηρωϊκή ενσάρκωση του Ταρζάν.

Ο Ινδιάνος Ολυμπιονίκης Jim Thorpe και η ζωή του ενέπνευσαν ιδιαίτερος τον κινηματογράφο. Οι νίκες του στα επίπονα αγωνίσματα του πεντάθλου και του δεκάθλου στην Ολυμπιάδα της Στοκχόλμης το 1912, ανέδειξαν τον Thorpe σε κορυφαίο αθλητή και σε πρωταγωνιστή των Αγώνων.

Η εποχή όμως των αθλητικών επιτευγμάτων του συνέπεσε με την περίοδο του ρατσισμού και της φυλετικής ανισότητας στις Ηνωμένες Πολιτείες, με αποτέλεσμα την ταπείνωση του «ερυθρόδερμου», την αφαίρεση των μεταλλίων του, και τον πολύχρονο αγώνα για την ποθητή υστεροφημία του.

Το 1951 γυρίστηκε η κινηματογραφική ταινία με τίτλο «Jim Thorpe - All-American», με πρωταγωνιστή τον Burt Lancaster και σκηνοθέτη τον Michael Curtiz.

Η ταινία κυκλοφόρησε στο Ηνωμένο Βασίλειο με τον τίτλο «Man of Bronze», περιλαμβάνοντας υλικό αρχείου των Ολυμπιακών Αγώνων του 1912 και του 1932, καθώς

και ένα συμπόσιο στο οποίο τιμήθηκε ο Thorpe. Ένας άλλος Αμερικανός αθλητής, ο Bob Mathias, χρυσός Ολυμπιονίκης στους Ολυμπιακούς Αγώνες το 1948 και το 1952 στο δέκαθλο, πρωταγωνίστησε σε ταινίες του Χόλυγουντ. Στην Ολυμπιάδα του Λονδίνου το 1948 όπου κέρδισε το χρυσό μετάλλιο, αποτέλεσε τον νεαρότερο Ολυμπιονίκη στο στίβο από το 1896. Στο Ελσίνκι το 1952 όπου έλαβε το δεύτερο χρυσό του μετάλλιο, ήταν μόλις 21 ετών. Αποσύρθηκε από τον αθλητισμό σε νεαρή ηλικία, και εμφανίστηκε σε ταινίες με την Jayne Mansfield, στον ρόλο του μυθικού Μασίστα. Κατά την δεκαετία του 1950 εκτός από τον κινηματογράφο πρωταγωνίστησε και σε τηλεοπτικές εκπομπές. Το 1954 εμφανίστηκε μαζί με την σύζυγό του Melba στην ταινία «The Bob Mathias Story», με θέμα την ζωή του, χάνοντας εξαιτίας αυτής της συμμετοχής την ερασιτεχνική του ιδιότητα. Στη συνέχεια ασχολήθηκε με την πολιτική, καθώς κατά το διάστημα 1967-1975 υπήρξε μέλος του Αμερικανικού Κογκρέσου, ενώ το 1983 έγινε μέλος της Ολυμπιακής Επιτροπής των ΗΠΑ. Το 1962 γυρίστηκε η Αμερικανική αισθηματική ταινία

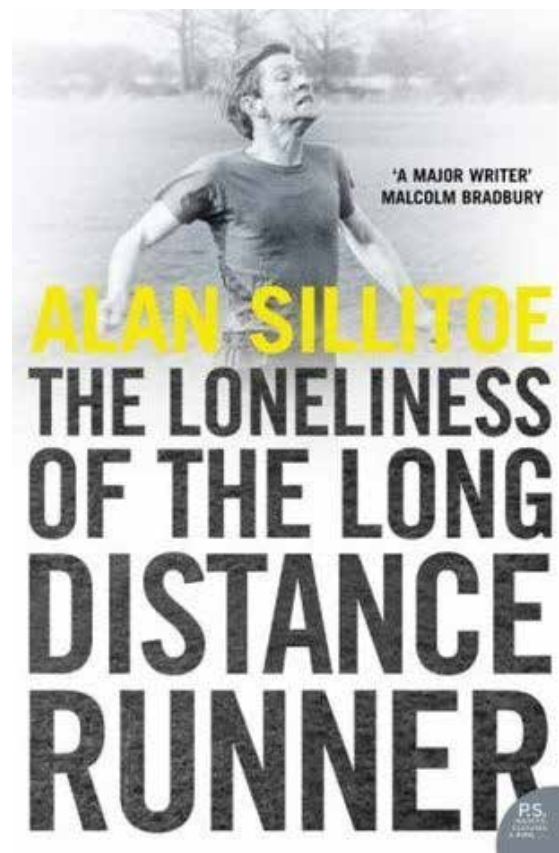
«It Happened in Athens» (: «Συνέβη στην Αθήνα»), με την Jayne Mansfield, τον Trax Colton ως νεαρό βοσκό Σπύρο Λούη, και την Ξένια Καλογεροπούλου ως την χωριατοπούλα αγαπημένη του Λούη.

Η μουσική επένδυση της ταινίας έγινε από τον Μάνο Χατζιδάκι. Πρόκειται για μια μυθοπλασία των Πρώτων Ολυμπιακών Αγώνων και του Σπύρου Λούη. Είναι η εποχή που το Χόλυγουντ ανακαλύπτει τις ομορφιές της Ελλάδας και η τελευταία τη δυναμική των ξένων ταινιών στην ενίσχυση του τουριστικού ενδιαφέροντος. [Στην ίδια περίοδο ανήκουν οι: «Ο Χριστός ξανασταυρώνεται» (1956), «Το παιδί και το δελφίνι» (1957), «Ποτέ την Κυριακή» (1960), «Ο λέων της Σπάρτης» (1962) και «Αλέξης Ζορμπάς» (1964)].

Η ταινία, πάντως, δεν πήγε καλά εισπρακτικά, και αναφέρεται ότι μεταξύ των άλλων μεγάλων λαθών «οι κομπάρσοι στο Παναθηναϊκό Στάδιο φορούσαν ρούχα εποχής 1960 και όχι του 1896». Όσοι όμως είχαν πάει στο Στάδιο εκείνη την καλοκαιρινή Κυριακή του 1960 δεν ήταν κομπάρσοι, αλλά ντόπιοι που θέλησαν να

δουν την εκπομπή «Χαρούμενα Ταλέντα» του Γιώργου Οικονομίδη, που θα μεταδιδόταν δήθεν ζωντανά από το Στάδιο. Έτσι, φορούσαν τα κανονικά τους ρούχα, ενώ κατά την είσοδό τους έδιναν στους άντρες ένα εποχικό καπέλο του 1896, και στις γυναίκες ένα ομπρελίνο, με την εντολή να τα πετάξουν στον αέρα κατά την είσοδο του δρομέα-ηθοποιού Λούη στο Στάδιο, όπως κι έγινε για να αποδοθεί η ατμόσφαιρα της νίκης.

Η Αμερικανή αθλήτρια Wilma Rudolph εμφανίστηκε στους Ολυμπιακούς Αγώνες στη Ρώμη το 1960, και κατέκτησε τις καρδιές των ανθρώπων. Δεν ήταν μόνο οι αθλητικές ικανότητες που την έκαναν τόσο αγαπητή, αλλά το μήνυμα ζωής που εξέπεμπε, καθώς χρειάστηκε να ξεπεράσει πολλά εμπόδια, και κυρίως την παράλυση του ποδιού της, για να καταφέρει να κερδίσει τρία χρυσά μετάλλια στους δρόμους ταχύτητας. Η ζωή της μεταφέρθηκε στον κινηματογράφο το 1977, με αφορμή την έκδοση της αυτοβιογραφίας της με τίτλο Wilma: The Story of Wilma Rudolph. Η NBC γύρισε την ταινία με σύμβουλο την ίδια και πρωταγωνιστή τον 23χρονο τότε Denzel Washington.

Ο Bud Greenspan, ο οποίος «γύρισε» την ταινία «Wilma», κατείχε ως διευθυντής, συγγραφέας και παραγωγός, την μεγαλύτερη και πλουσιότερη φιλομογραφία ολυμπιακών ταινιών για την τηλεόραση. Ο Carl Lewis, λόγου χάρη, ήταν ένας από εκείνους που εμφανίστηκαν και σε κινηματογραφικές ταινίες και σε τηλεοπτικές παραγωγές, όπως το «Perfect Strangers», «Speed Zone» και «Material Girls». Η παραγωγή των ολυμπιακών και αθλητικών ταινιών για την τηλεόραση είναι μεγάλη (όπως π.χ. T.V. Movie «The First Olympics Athens 1896, Part 1-2», αλλά επί του παρόντος εστιάζουμε στο σινεμά.

Η έβδομη τέχνη, ιδίως με την μορφή αφηγηματικών ταινιών, παρακολούθησε από κοντά τους Ολυμπιακούς αθλητές, αντλώντας υλικό απ' την ένταση της ζωής και των συναισθημάτων τους. Χαρακτηριστικές είναι οι ταινίες: «The Ring» (1927) του Alfred Hitchcock, που αναφέρεται στον κόσμο του μποξ, με ψυχογραφικές, ηθικές, ιδεολογικές και κοινωνικές αναγωγές. Στο «Golden Boy» (1939) του Rouben Mamoulian ένα φτωχό αγόρι-βιολιστής αναγκάζεται να γίνει πυγμάχος,

όπου και διακρίνεται, με πρωταγωνιστές τους William Holden και Barbara Stanwyck. Η ταινία «A Day at the Races» (1937) του Sam Wood, είναι μια ανατρεπτική, τρελλή κωμωδία των Marx Brothers. Στο φιλμ «Sun Valley Serenade» (1941) του Bruce Humberstone, η Sonja Henie, τρεις φορές Ολυμπιονίκης στην παγοδρομία, χορεύει έναν εξαιρετικό χορό στον πάγο, σε χορογραφία του Έλληνα Hermes Pan.

Το «Gentleman Jim» (1942) του Raoul Walsh με τον Errol Flynn παρακολουθεί την ιστορία του Jim Corbett, του Ιρλανδού που κατάφερε να γίνει μποξέρ και το 1902 να κερδίσει τον παγκόσμιο τίτλο του πρωταθλητή βαρέων βαρών. Το έργο «The Winning Team» (1952) του Lewis Seiler παρουσιάζει την ζωή και την καριέρα του θρυλικού παίκτη του μπίτζμπολ Grover Cleveland Alexander, με τον Ronald Reagan και την Doris Day.

Η ταινία «Jupiter's Darling» («Ο Αννίβας προ των πυλών», 1954) του George Sidney, βασίζεται στα θεαματικά χορευτικά μέσα στο νερό της πρωταθλήτριας της κολύμβησης Esther Williams. Το έργο «The Hustler» («Ο κόσμος είναι δικός μου», 1961), του Robert Rossen, αναφέρεται στον κόσμο του μπιλιάρδου, με πρωταγωνιστή τον Paul Newman.

Από την απαστράπτουσα γοητεία του Χόλυγουντ την περίοδο της ακμής του, με τις θεαματικές λήψεις και τις υπερπαραγωγές, γίνεται η μετάβαση στο οργισμένο και σκοτεινό αγγλικό free cinema, της δεκαετίας του 1960. Από τις καλύτερες στιγμές του είναι η ταινία «The Loneliness of the Long Distance Runner» (1962) του Tony Richardson. Ο δημιουργός εστιάζει την κάμερα στην προπόνηση ενός νέου, ο οποίος, ύστερα από μια κλοπή, εισάγεται σε αναμορφωτήριο. Εκεί, ο διευθυντής, πιστεύοντας στην δύναμη των σπορ για την επανένταξη των παραβατικών νέων, σταδιακά τον μετατρέπει σε σπουδαίο αθλητή. Ο πρωταγωνιστής Tom Courtenay, με τον συγκεκριμένο ρόλο, άνοιξε τον δρόμο για την μετέπειτα λαμπρή καριέρα του.

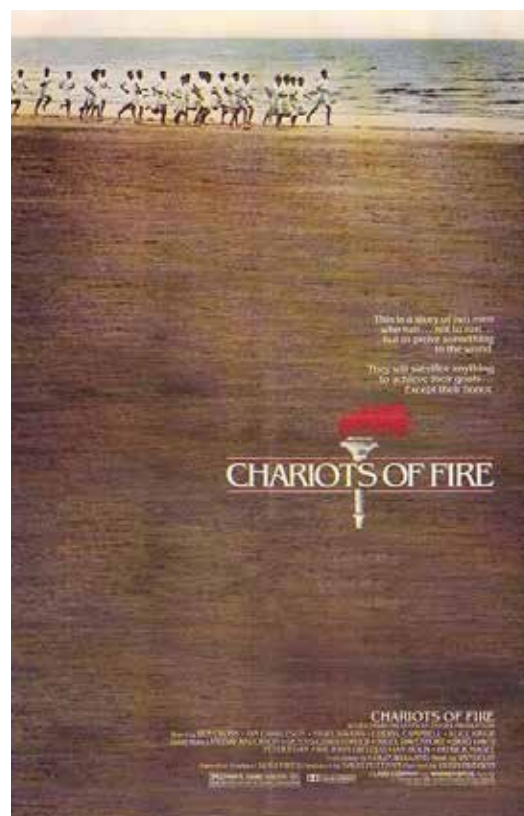
Στο έργο «Walk, Don't Run» (1966) του Charles Walters, ο Cary Grant φθάνει στο Τόκιο την πρώτη εβδομάδα των Ολυμπιακών Αγώνων του 1964. Στο φιλμ «Breaking Away» (1979) του Peter Yates, ο Dennis Christopher

είναι ένας από τους εφήβους που ενηλικιώνονται μέσα από το άθλημα της ποδηλασίας.

Ιδιαίτερα επιτυχής κινηματογραφική ταινία με ολυμπιακό περιεχόμενο ήταν η «Chariots of Fire» («Οι δρόμοι της φωτιάς»), που γυρίστηκε το 1981 και κέρδισε τέσσερα Academy Awards και ένα Oscar. Η ταινία ήταν βασισμένη στην αληθινή διένεξη μεταξύ του Βρετανο-Εβραίου αθλητή

Harold Abrahams και του Σκώτου Eric Liddell, ο οποίος, παρ' ότι ήταν το «φαβορί» στον δρόμο των 100 μ., είχε αρνηθεί την συμμετοχή του λόγω της αργίας της Κυριακής. Η εξαιρετική μουσική υπόκρουση της βραβευμένης ταινίας έγινε από τον Βαγγέλη Παπαθανασίου.

Σε γενικές γραμμές, από την εποχή της Leni Riefenstahl, το 1936, έως τον Hugh Hudson και το «Chariots of Fire», το 1981, οι σκηνοθέτες που ασχολήθηκαν με το πνεύμα του αθλητισμού έστρεψαν, σταδιακά, τον φακό από τον υπεράνθρωπο στον άνθρωπο, και από την αποθέωση του ανθρώπινου σώματος στο αθλητικό ιδεώδες για την νίκη με κάθε προσπάθεια που αυτή απαιτεί. Παρατηρεί, επομένως, κανείς μια εσωτερική

διαδικασία ωρίμανσης από το επιφανειακό και την λάμψη των μυώνων, την οποία επέβαλε η αισθητική του Hitler, μέχρι την πορεία που ακολουθείται για την μετάβαση από την ανωνυμία στην κορυφή του βάρους. Από τις πιο σύγχρονες ταινίες με αθλητικό περιεχόμενο είναι πολλές αυτές που ξεχωρίζουν, όπως: Η δραματική «The Boxer» (1997), με πρωταγωνιστή τον Daniel Day-Lewis. Η ταινία «Ali» (2001), με την δυνατή σκηνοθεσία του Michael Mann και πρωταγωνιστή τον Will Smith, ο οποίος ερμηνεύει με τον καλύτερο τρόπο τον θρυλικό πυγμάχο Muhammad Ali. «The Wrestler» (2008), με τον Mickey Rourke, και «The Fighter» (2010), με τους Mark Wahlberg και Christian Bale, στην οποία παρουσιάζεται η αληθινή ιστορία του Αμερικανού πυγμάχου Micky Ward και του ετεροθαλούς αδελφού του «Dicky» Eklund.

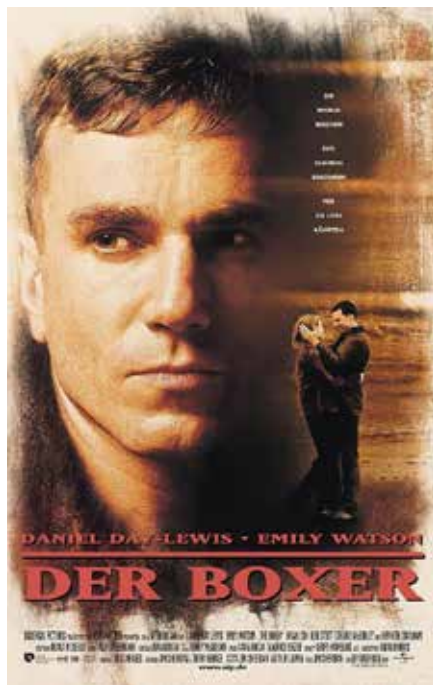
The Boxer (1997)

Το 2004, η ταινία με τίτλο «Million dollar baby» θεωρήθηκε σκηνοθετικό αριστούργημα του Clint Eastwood, αλλά και εξαιρετικό δείγμα της πιο ώριμης ερμηνείας του. Η ταινία τιμήθηκε με τέσσερα Oscars, μεταξύ των οποίων και Α΄ Γυναικείου Ρόλου στην Hilary Swank. Η υπόθεση αφορά σε μια νεαρή σερβιτόρα, η οποία, έχοντας πάθος για το μποξ, πείθει

έναν ιδιοκτήτη γυμναστηρίου και πρώην πυγμάχο να γίνει προπονητής της, και υπό τις οδηγίες του αρχίζει να κερδίζει τον έναν αγώνα μετά τον άλλο. Δάσκαλος και μαθήτρια συνδέονται σταδιακά μεταξύ τους με μια βαθιά σχέση αγάπης και στοργής που υποκαθιστά την διαλυμένη πραγματική τους οικογένεια.

Το 2005 ένα άλλο φιλμ, το «Munich», του Steven Spielberg, ανοίγει το πλάνο με την τρομοκρατική επίθεση στο Ολυμπιακό Στάδιο του Μονάχου το 1972 από την παλαιστινιακή οργάνωση, και κλιμακώνεται σε κατασκοπικό θρίλερ. Ο εβραϊκής καταγωγής Spielberg παρακολουθεί μια ομάδα εκλεκτών πρακτόρων της ισραηλινής Μοσάντ που οργανώνουν «χειρουργικές» (αντι)τρομοκρατικές επεμβάσεις σε διάφορες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες (μεταξύ τους και η Αθήνα) για να εξοντώσουν τους εγκεφάλους του Μαύρου Σεπτέμβρη. Προς το τέλος της ταινίας ο Spielberg εγκαταλείπει την αιογραφία των Εβραίων πρακτόρων και αρχίζει να σκηνοθετεί τον απογαλακτισμό του επικεφαλής των «εκλεκτών» από την επίσημη μητέρα πατρίδα, αμφισβητώντας το «οφθαλμόν αντί οφθαλμού». Πρωταγωνιστούν οι Eric Bana, Daniel Craig, Marie-Josée Croze, Mathieu Kassovitz.

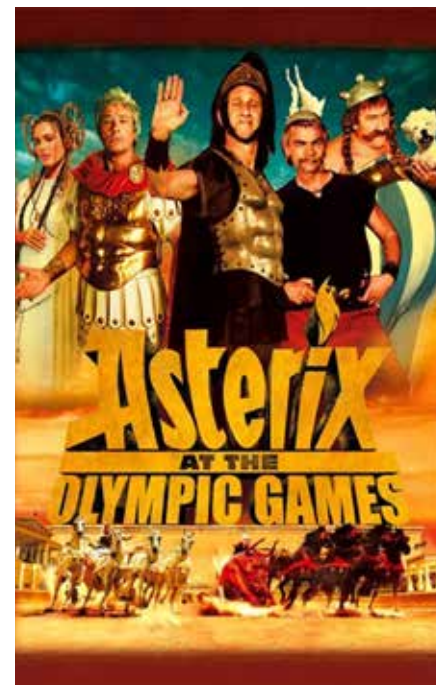
Το 2008, στο 61ο Φεστιβάλ Καννών προβλήθηκε ποδόσφαιρο παγκόσμιας κλάσης, με την εμφάνιση της ταινίας «Maradona by Kusturica», του Σέρβου

σκηνοθέτη Emir Kusturica. Στην συνάντησή τους οι δύο, εκτός από την αγάπη για την μπάλα, μοιράζονταν και την ιδιαίτερη σχέση τους με την πολιτική. Ο οργισμένος Βαλκάνιος είχε βρεθεί στο στόχαστρο της Δύσης για τις φιλοσερβικές θέσεις του, ενώ ο Αργεντινός πρώην θρύλος των γηπέδων, πέρα από την εμπλοκή του με τις ουσίες και τις επώδυνες αποτοξινώσεις, ήταν ο ευνοούμενος του Castro και του Chavez, και ένας από τους ένθερμους πολέμιους της παγκοσμιοποίησης στην διαρκώς αναβράζουσα Λατινική Αμερική. Η ταινία για την ζωή του Maradona είχε την σημασία της: Ο Kusturica είχε απέναντί του έναν από τους τελευταίους ποδοσφαιρικούς μύθους στους χαλεπούς ποδοσφαιρικούς καιρούς του απόλυτου επαγγελματισμού. Για το γύρισμα της ταινίας ο σκηνοθέτης ταξίδεψε στην Αργεντινή,

επισκέφθηκε το χωριό του ποδοσφαιριστή, ανέτρεξε σε πλούσιο αρχειακό υλικό και, κυρίως, συνδέθηκε φιλικά μαζί του, με αποτέλεσμα να φτιάξει μια ενδιαφέρουσα ταινία για τον «λαϊκό ήρωα του πιο λαϊκού αθλήματος».

Στον χώρο των αθλητικών παιδικών κωμωδιών, το 2008 γυρίστηκε η επική παραγωγή με τίτλο «Asterix aux jeux Olympiques», η οποία αποτελεί μια διασκευή του ομώνυμου κόμικ των Goscinny-Uderzo. Η σκηνοθεσία ήταν των Frédéric Forestier και Thomas Langmann, ενώ τους ρόλους ερμήνευσαν οι Gérard Depardieu, Alain Delon, Clovis Cornillac, Benoît Poelvoorde, Michael Schumacher, Zinedine Zidane. Σύμφωνα με την υπόθεση, ένας καλοκάγαθος Γαλάτης έχει ερωτευθεί την πανέμορφη πριγκίπισσα της Ελλάδας Ειρήνη. Για κακή του τύχη, όμως, την έχει ερωτευθεί και ο πανούργος και δολοπλόκος γιος του πανίσχυρου Ρωμαίου Αυτοκράτορα και διάδοχος του θρόνου Βρούτος. Η Γαλατία το 50 π.Χ. ήταν υπό Ρωμαϊκή κατοχή, εκτός απ' το χωριό του Γαλάτη στο οποίο ζούσαν και οι γνωστοί ήρωες Αστερίξ και Οβελίξ, οι οποίοι ήταν αποφασισμένοι να βοηθήσουν

τον φίλο τους να διεκδικήσει το κορίτσι των ονείρων του. Το κορίτσι, όμως, θα το πάρει, όποιος καταφέρει να νικήσει στους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Από την παραγωγή των τελευταίων ετών διακρίνεται η Αμερικανική ταινία του 2016 «Race», σε σκηνοθεσία Stephen Hopkins, και με πρωταγωνιστές τους Jason Sudeikis, Jeremy Irons, Stephan James. Η ταινία περιγράφει την ζωή του Jesse Owens, του νεαρού Αφροαμερικανού αθλητή, ο οποίος αποτελεί τον «Άνθρωπο που ταπείνωσε τον Χίτλερ». Ο Owens, έχοντας βιώσει βαθιά τη φυλετική καταπίεση, καταφέρνει να γίνει πρωταθλητής των ΗΠΑ στους δρόμους ταχύτητας και στο άλμα εις μήκος. Η

«κούρσας» αλλά και της «φυλής». Η ταινία, παρότι συνιστά μια αρκετά «στρογγυλεμένη» βιογραφία με δεδομένη «σκηνοθετημένη» μέθοδο, ασκεί, πάντως, κριτική απέναντι στο ρατσισμό της εποχής, ενώ και η καταγγελία διαχείρισης σε ορισμένες περιπτώσεις του «ολυμπιακού ιδεώδους» είναι σκληρή και δίκαιη.

**Η Κωνσταντίνα ΓΟΓΓΑΚΗ είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στη Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, και διδάσκει «Εισαγωγή στη Φιλοσοφία & στη Φιλοσοφία του Αθλητισμού».*

Ολοκλήρωσε τις Βασικές Σπουδές στο ΤΕΦΑΑ Παν/μίου Αθηνών, και στη Φιλοσοφική Σχολή του Παν/μίου Αθηνών, ενώ έχει σπουδάσει και στη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου Ελλάδος.

Από το 1997 είναι αριστούχος διδάκτωρ του Παν/μίου Αθηνών, όπου υποστήριξε δημόσια το PhD in Philosophy of Sport, που είχε εκπονήσει στη Δανία με θέμα 'Ae Semiotic of Delphic Myths'.

Πραγματοποίησε επίσης Μεταπτυχιακές Σπουδές «Φιλοσοφίας» (1982-1989) στη Β' Έδρα Φιλοσοφίας, Ευάγγελου Μουτσόπουλου, και «Δραματικής Ποίησης» (1988-1990) στο Κλασικό Τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Στο Københavns Univ., Inst. for Nygraesk og Balkanistik, ολοκλήρωσε Μεταπτυχιακές Σπουδές (1990-1991), ενώ στο Institut for Graesk og Latin, πραγματοποίησε Μεταπτυχιακές Σπουδές «Philosophy».

Σε συνεργασία με την Inst. for Graesk και Danmarks Højskole for Legemsøvelser ολοκλήρωσε τις Μεταπτυχιακές Σπουδές (1992-1993).

Επίσης, στο Institut for Nordisk Filologi του Københavns Universitet σπούδασε σε Μεταπτυχιακό επίπεδο «Ae Semiology of Nordisk Mythology» (1992-1993).

Από το 1999 είναι εκλεγμένο μέλος ΔΕΠ του Παν/μίου Αθηνών.

Είναι συγγραφέας των βιβλίων "Οι αντιλήψεις των αρχαίων Ελλήνων για τον αθλητισμό", εκδ. Τυπωθήτω- Γ. Δαρδανός, Αθήνα 2003, και "Το Ολυμπιακό ιδεώδες. Παγκόσμια κριση και προοπτικές", εκδ. Gutenberg, Αθήνα 2013.

συμμετοχή του, επομένως στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1936 στο Βερολίνο, τους οποίους η χιτλερική Γερμανία προετοιμάζει σαν γιγάντια ιδεολογική προπαγάνδα, συνιστά την μεγάλη πρόκληση για τον μαύρο αθλητή και τη φυλή του. Η μεγάλη νίκη του Owens έγκειται στο ότι είναι ο πρώτος που κατάφερε να κερδίσει τέσσερα χρυσά μετάλλια σε μια Ολυμπιάδα. Και κυρίως στο ότι είναι ο Αφροαμερικανός που πέτυχε αυτές τις νίκες στην έδρα του Αδόλφου Χίτλερ, αναγκάζοντάς τον ν' αποχωρήσει οργισμένος απ' το στάδιο και καταρρίπτοντας τις ιδεοληψίες του περί ανωτερότητας της Άριας φυλής. Ο ίδιος ο Όουενς δεν στρατεύτηκε ποτέ του ενεργά, συνιστά ωστόσο ένα ισχυρό σύμβολο του κινήματος της αμερικανικής μαύρης κοινότητας στον αγώνα της για ίσα δικαιώματα. Έτσι και η κινηματογραφική βιογραφία του φέρει τον τίτλο «Race», που παραπέμπει στην έννοια της

